

fortjener jo fuld international støtte til gennemførelsen af den meget vanskelige opgave.

Jeg vil gerne tro, at vi hen ad vejen her på vej mod valgene vil få nogen, som synes, at det ikke er nogen særlig god idé. Det kan godt være, at der er repræsentanter i Det Demokratiske Parti i den lejr, men det rokker ikke ved, at det er den 29. juni, disse valg skal afholdes. Og det er der enighed om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 96:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk nej til EU som juridisk person.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 18/2 97).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Lad mig begynde med at sige, at forslaget om, at EU skal have status som juridisk person, ud fra praktiske synsvinkler giver god mening.

EU kan i dag ikke påtage sig juridiske forpligtelser. Den manglende status betyder f.eks., at EU ikke kan indgå en almindelig kontrakt om leje af lokaler eller deltage i internationale aftaler og konventioner med tredjelande.

Den nuværende retstilstand er derfor ikke særlig praktisk. Den indebærer, at alle 15 medlemslande skal medvirke, hver eneste gang EU skal agere i forhold til omverdenen, selv hvis der er tale om en simpel transaktion som f.eks. at indgå en lejekontrakt. Der kan derfor meget vel argumenteres for, at EU får status som juridisk person.

Regeringen har besvaret en række spørgsmål fra Folketingets Europaudvalg om EU's status som juridisk person. Der er også spurgt til forholdet til grundlovens § 20. Det er grundlæggende min opfattelse, at en analyse i forhold til grundlovens § 20 ikke giver nogen mening, før resultatet af regeringskonferencen er kendt.

En juridisk analyse specielt i forhold til § 20 kræver et detaljeret kendskab til modellens enkeltheder. Der arbejdes i regeringskonferencen fortsat med flere forskellige modeller for EU's status som juridisk person. Det endelige resultat er ikke kendt.

Det kunne være en af de modeller, der er bragt frem, men det er endnu usikkert, hvad resultatet bliver. Regeringen ønsker ikke at foretage stykvise analyser af grundloven, der måske til sidst viser sig at være nytteløse. Til gengæld vil regeringen foretage en bedømmelse af regeringskonferencens samlede forhandlingsresultat i forhold til grundlovens § 20, når forhandlingerne er afsluttet og det endelige resultat er kendt.

Regeringen kan på denne baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

Ove Fich (S):

Socialdemokratiet kan heller ikke støtte forslaget fra Enhedslisten.

Vi synes, at man i virkeligheden overdriver rækkevidden af spørgsmålet om EU som juridisk person. Det er, som om man glemmer, at EF og Kul- og Ståunionen og EURATOM allerede er juridiske personer, og det er såre praktisk. Udenrigsministeren nævnte, at man så kan leje kontorer. Man kan for eksempel også indgå i retssager og lignende. Så vi synes, at man simpelt hen overdriver rækkevidden af det her.

Det interessante er selvfølgelig, hvad det betyder i søjle 2 og i søjle 3, hvis man gør EU til juridisk person. Og her må man sige, at det ved vi for nærværende ikke noget om, idet der ikke ligger et konkret forslag, der ser ud til at kunne samles opslutning omkring. Vi vil vente med vores endelige vurdering af denne sag, indtil vi har et forslag, der ser ud til at kunne samle tilslutning.

Så vil jeg til sidst sige, at jeg synes, det er lidt betænkeligt, hvis vi skal til at gennemgå de enkelte dele af regeringskonferencen styk for styk her i Folketingssalen i form af beslutningsforslag. I Socialdemokratiet mener vi, det er mere hensigtsmæssigt, at vi venter, til vi har det samlede resultat af regeringskonferencen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu ved jo alle, som har beskæftiget sig med denne her sag, at det ikke handler om problemet med disse lejekontrakter. Jeg tror, problemet med lejekontrakter og bygninger nok skal blive løst, regeringskonference eller ej. Nej, det handler, som hr. Ove Fich var inde på, om, hvorvidt man skal give Unionen status som juridisk person på det udenrigspolitiske og på det retlige område, på søjle 2 og på søjle 3.

Og det, som jeg synes er væsentligt, er at tage stilling til, om man synes, det er en god idé, at Unionen får mulighed for at påtage sig og får ret til at indgå aftaler som en stat med andre stater i det internationale samfund. Det er jo det korte af det lange i problemet.

Og dér synes jeg da, at Socialdemokratiet skylder at sige, om de synes, det er en god idé, at EU skal udstyres med disse beføjelser på søjle 2 og på søjle 3, eller de ikke synes, det er en god idé. Det var dog rimeligt nok. Det er jo det, der er sagens kerne. Mere behøver hr. Ove Fich jo ikke at mystificere problemet.

Charlotte Antonsen (V):

Venstre synes faktisk, det er en udmærket idé at gøre EU til en juridisk person. Det er vigtigt, at vi kan fremstå mere samlet og effektivt på den internationale scene netop i det store spørgsmål: er EU tilstrækkeligt i dag, hvis det, vi ønsker, er indflydelse i de internationale fora.

Anne Baastrup (SF):

Hovedproblemet med forslaget og hovedproblemet med begrebet juridisk person i EU-Traktaten eller traktatudkastet er jo, at vi ikke aner, hvad det er, det kommer til at handle om.

Hvis man ser det sidste udkast, som formandskabet netop har fremsendt i en dansk udgave til os, er der jo dels en opsplnitning, således at EU som juridisk person skal have mulighed for at købe fast ejendom og den slags ting og formentlig også en lille bil. Det kan vi ikke have de store problemer med.

Men det, vi har et problem med, er den efterfølgende del af forslaget i traktatudkastet. Det er afgrænsningen af, hvad det betyder, at Unionen har den ret og handleevne, der er nødvendig, for at den kan udføre sine opgaver og nå sine mål.

Vi kan jo også se i det formandskabspapir, vi fik i slutningen af februar – jeg tror, det var den 24. februar – at dér er man så begyndt at tænke

sig lidt mere om. For der er jo ingen tvivl om – altså sådan som jeg i hvert fald umiddelbart kan se det nu – at hvis det er sådan, at vi fastholder hele udenrigs- og sikkerhedspolitikken i søjle 2 og samtidig giver EU kompetence til at gå så langt, som man overhovedet kan, og giver EU selvstændig kompetence inden for det område, så får vi et problem.

Så får vi et problem. Jeg ved, at Udenrigsministeriet nu har lagt det op til debat i forhandlinger, om man ikke kan afgrænse det på en sådan måde, at EU får retten til at forhandle på Unionens vegne, uden at man derved forpligter medlemsstaterne. Dér tror jeg på en eller anden måde, at man kommer til at falde ned i et hul, for sådan som jeg har forstået hele konstruktionen, så består Unionen af en lang række medlemslande, og hvis det er sådan, at Unionen er forpligtet i internationale relationer, hvordan kan man så undgå at forpligte medlemslandene?

Jeg har i hvert fald meget vanskeligt ved at se, hvordan man skal løse det her problem, hvis vi samtidig skal fastholde de opgaver, der ligger i søjle 2, som mellemstatslige.

Uanset hvordan det ender og med alle de forbehold, der i øvrigt ligger i den lidt firkantede formulering, som Enhedslisten har lavet – og idet jeg også kunne forstå på hr. Keld Albrechtsen, at hr. Keld Albrechtsen ikke har noget imod, at man køber fast ejendom og biler og den slags – så tror jeg, at selve debatten og selve forhandlingen om begrebet en juridisk person simpelt hen kan hive gultvæppet fuldstændig væk under alle de forskellige andre forhandlingsstrategier, som den danske regering har lagt op til i et forsøg på at fastholde det nationale kompromis.

Så regeringen har et problem, hvis den ikke kommer hjem med den rigtige vare i fortolkningen af, hvor grænserne går for den juridiske person.

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne starte med at takke Enhedslisten for at have fået dette på dagsordenen, fordi – havde jeg nær sagt – netop udenrigsministerens besvarelse til beslutningsforslaget viser, hvor stort et behov der er for, at regeringen får at vide, hvad i hvert fald en del af Folketingets partier mener om denne sag.

Der er nogle partier, som mener, at det spørgsmål kan de lade være med at sige en lyd om, indtil resultatet foreligger – og, hr. uden-

rigsminister, så er det for sent. Det er nu, vi skal tage den diskussion. Det er nu, vi skal pointere, at når vi taler om en juridisk person inden for søjle 2 og søjle 3, altså udenrigspolitik og det retlige samarbejde, ja, så vil Danmark ikke have det, simpelt hen. Vi vil ikke have, at man bruger en juridisk person til andet end de dér fuldstændig latterlige småting såsom køb af biler og bygninger. Så snart der er tale om, at Kommissionen eller den juridiske person EU pludselig skal have en bestemmende ret og skal kunne skrive under på de forskellige nationers vegne uden først at have fået tilsagn fra dem, kan Fremskridtpartiet under ingen omstændigheder være med, og derfor vil vi gerne støtte dette beslutningsforslag.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dansk Folkeparti kan se én god ting ved, at man under regeringskonferencen når frem til, at EU skal have status som juridisk person, og det er, at det nok er den nemmeste måde at få sikkerhed for, at vi så i Danmark efterfølgende får en folkeafstemning om ratifikationen af det traktatforslag, som bliver resultatet her engang til sommer. Det er også det eneste gode, vi kan sige om spørgsmålet om at gøre EU til juridisk person; men, havde jeg nær sagt, det er måske egentlig også ret væsentligt.

Ud over det så mener vi, at spørgsmålet om, at EU skal have status som juridisk person, rejser meget store problemer i forhold til, om Danmark skal støtte et sådant skridt. Det mener vi selvsagt ikke at Danmark skal.

Det har allerede været nævnt af en række ordførere, at problemerne naturligvis findes i forhold til det retlige og det udenrigspolitiske område, hvor det at give Unionen status som juridisk person selvfølgelig vil betyde, at Unionen så selvstændigt kan indgå forpligtende samarbejdsaftaler.

Lad også mig sige, at for Dansk Folkeparti handler det ikke om spørgsmålet om, hvorvidt Unionen køber en ejendom eller to eller en bil eller to; det finder man, som også hr. Keld Albrechtsen sagde, såmænd nok ud af under alle omstændigheder.

Dét, der derimod bekymrer mig, er, at regeringspartierne og de partier, der er tilhængere af en stadig større integration i EU, har forsøgt at sælge det her om, at Unionen skal have status som juridisk person, som om det alene var et spørgsmål om at købe en ejendom eller købe en bil. Jeg har været til møder med repræsentanter

for tilhængerpartierne, hvor det har været argumentet for, at EU skulle have status som juridisk person, at man skulle kunne købe en ejendom. Så synes jeg nok, vi er nede på et lavt niveau i debatten. Jeg synes ikke, at debatten skal føres på det niveau, og jeg synes, det her spørgsmål skal have en langt mere saglig vurdering.

I Dansk Folkeparti har vi ikke tillid til, at regeringen har vilje til at sætte bremserne i over for EU's vokseværk, og derfor er det klart, at når Folketinget får mulighed for at sætte nogle blokeringer ind, så mener vi, at Folketinget skal gøre det.

Enhedslisten har fremsat et forslag her, som giver én mulighed for at blokere, nemlig ved at sige til regeringen, at regeringen skal sørge for at komme hjem med et resultat, der ikke medfører, at EU får status som juridisk person, og det siger sig selv, at Dansk Folkeparti kan støtte dette forslag.

Kent Kirk (KF):

Jeg skal gøre det meget kort. Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag. Og det underer os ikke, at Dansk Folkeparti og Enhedslisten igen er enige om at lægge hindringer i vejen for EU's regeringskonference.

Formanden:

Hr. Keld Albrechtsen som ordfører for forslagsstillerne.

Keld Albrechtsen (EL):

Det blev fremhævet – jeg tror, det var hr. Ove Fich, der sagde det – at vi ikke skulle tage alle de enkelte punkter på regeringskonferencen op til behandling som enkeltstående beslutningsforslag her i Folketingssalen, og det er jeg for så vidt enig i. Årsagen til, at Enhedslisten alligevel gør det i dette tilfælde, er, at vi her står med en sag af ganske ekstraordinær rækkevidde.

Det er en sag, som har stor principiel betydning, for hvis man gør Unionen til juridisk person – forstået på den måde, at Unionen får ret til at forhandle som en stat med andre stater i internationale organisationer og forhandle bilateralt med andre lande i verden – ja, så ændrer Unionen jo fundamentalt karakter, for så udstyres den med en af de magtbeføjelser, som er karakteristiske for en forbundsstat som f.eks. Amerikas Forenede Stater. Derfor er det et spørgsmål af forfatningsmæssig karakter, vi her diskuterer.

Så har det været nævnt, bl.a. af hr. Ove Fich, men også fra ministerens side, at vi ikke kender det endelige resultat. Vi ved ikke nøjagtigt, hvordan det bliver formuleret. Det, vi ved, er jo, at der foreligger et udspil fra det hollandske formandskab. Og det er jo en enkel problemstilling: af det udspil fremgår jo ganske enkelt, at man mener, at formandskabet skal repræsentere Unionen i anliggender vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder indgåelse af aftaler mellem Unionen og én eller flere stater eller internationale organisationer.

Det er jo en enkel sag at tage stilling til. Man behøver ikke at afvente mere detaljerede analyser for at have en holdning til det, for det er jo simpelt hen at give Unionen et udenrigsministerium, at give Unionen status ligesom USA på den internationale scene.

Efter Enhedslistens opfattelse vil det indebære, at det vil være nødvendigt at gennemføre en grundlovsændring, før man kan vedtage en traktat af en sådan rækkevidde. Og grunden til, at vi mener, at vi her beskæftiger os med et grundlovsspørgsmål og ikke med et spørgsmål om almindelig suverænitetsoverdragelse, er, at man jo ikke kan begrænse en sådan suverænitetsoverdragelse, som der her er tale om.

Hvis Unionen får mulighed for at kunne indgå internationale aftaler som juridisk person, ja, så vil det i praksis være umuligt at definere det nærmere bestemte omfang, som man dermed har givet suverænitetsafgivelsen. Så er der nemlig ikke noget nærmere bestemt omfang, for det vil afhænge af, hvilke aftaler EU som juridisk person beslutter sig til at indgå.

Og det kommer jo af det simple forhold, at udenrigspolitikken er tværgående i forhold til alle andre politikområder. Derfor står vi med et grundlæggende forfatningsmæssigt problem, hvis man fra dansk side ønsker at godkende en formulering i retning af den hollandske. Og derfor er den ene eller den anden detalje – som hvorvidt der skal købes en bil eller ej – ikke det afgørende; det er fuldstændig ligegyldigt i den her sammenhæng.

Det er derfor, vi rejser spørgsmålet på nuværende tidspunkt, vil jeg sige til hr. Ove Fich. Vi mener ganske enkelt, at det er noget, som burde ligge uden for regeringskonferencen, og at man fra dansk side burde sige: Det kommer ikke med. Det er årsagen til, at vi rejser det.

Det er jo så i orden, at der er nogle partier, der mener, at det skal med, og at de går ind for det, og at de ikke er bange for, at EU bliver en for-

bundsstat, og at de heller ikke er bange for, at de står med et grundlovsproblem. Det er da en ærlig sag; men jeg synes, det er rimeligt, at vi får debatten her i Folketingssalen.

Og så vil jeg gerne sige tak til SF for den markering, at SF både er opmærksom på, at det er et problem af meget stor principiel rækkevidde, og også er opmærksom på det forfatningsmæssige problem. Og også tak til Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti for deres støtte til forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet i 10 minutter. Det genoptages i dag kl. 17.10.

Mødet udsat kl. 17.00

Mødet genoptaget kl. 17.10

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 98:

Forslag til folketingsbeslutning om en uafhængig vurdering af forslag om ændring af Maastricht-Traktaten.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 18/2 97).

Forslaget sattes til forhandling.